

БІБЛІОТЕКА УНІВЕРСИТЕТУ «УКРАЇНА» ЯК ОСЕРЕДОК КРАЄЗНАВЧОЇ І КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКОЇ РОБОТИ

Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна» – це потужний вищий навчальний заклад, який, окрім 10 базових навчально-виховних підрозділів, розташованих у м. Києві, налічує 33 філії по всій території України.

Маючи потужний інформаційний масив (сукупний бібліотечний фонд яких складає 633 914 примірників документів), бібліотека університету стала осередком інтегрованого забезпечення наукової, культурної та просвітницької діяльності. Діяльність бібліотеки набула різнопланового характеру, в якій основними напрямками роботи є національно-патріотичне і духовно-моральне виховання, розвиток краєзнавчого руху та популяризація внутрішнього туризму країни, згідно зі «Стратегією національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки» [2].

Формування ціннісних орієнтирів у студентської молоді університету і учнівської молоді коледжу «Освіта» здійснювалось на прикладах творення власної держави, її соборності, боротьби українських козаків, учасників дисидентського руху.

В рамках роботи з краєзнавчого, туристичного та рекреаційного напрямку бібліотека університету активно бере участь у проектно-практичній діяльності навчально-виховних підрозділів, проводить змістовні та актуальні університетські заходи, а саме:

1. **«Я для геніїв грядущих поле дикее орав»** франко-фест, присвячений 160-річчю з дня народження Івана Франка. Апогеєм фестивалю було урочисте літературно-мистецьке свято, почесним гостем був онук письменника Роланд Тарасович Франко. Колективом бібліотеки укладено

збірку необлікованих документів, що поєднала творчі роботи студентів, присвячені І. Франку, і матеріали проведення фестивалю.

2. **«З Україною в серці»**, під час якого відбулась презентація багатотомного видання видатного діяча українського національного руху **Левка Лук'яненка «Шлях до відродження»**.
3. **Презентація книги «Свічка на вітрі»** заслуженого журналіста України члена Національної Спілки письменників України Олександра Горобця. Учасники заходу були ознайомлені з книжково-ілюстративною виставкою **«Україна моя: рідна і незнайома»**.
4. **Виставка-реквієм: «Україна: хроніка подій від Майдану до АТО»**, де представлені фото загиблих студентів Університету «Україна».
5. **Експозиція виставок-переглядів: «Україна – козацька держава» та «Українці – нація героїв»**. Актуалізувалась краєзнавча робота.
6. **Наукові читання: «Трипільська культура як джерело української духовності»**. В наукових тезах доповідачів була визначені такі дослідники трипільської культури, як Вікентій Хвойка, Олег-Кандиба Ольжич, Докія Гуменна. Вперше бібліотекою була представлена **власна колекція мальованої кераміки**: зразки різноманітних побутових виробів і фігурок, що відтворюють повсякденне й духовне життя трипільців.
7. **Культурно-мистецька акція: «Вишиванка у моїй родині»**, в рамках роботи бібліоклубу “Світоч”, створеного з метою формування культурного і краєзнавчого світогляду учасників клубу, спрямування їх у творчо-пошукове русло через орієнтацію в цінностях сучасного світу. До діяльності клубу залучені студенти, випускники університету, в т. ч. і студенти із інвалідністю [3].

В рамках краєзнавчо-туристичного дослідження: 1) здійснили екскурсійну прогулянку (подорож) до Національного комплексу «Експоцентр України». Відвідали об'єкт Світової спадщини ЮНЕСКО: Свято-Успенську Києво-Печерську лавру і ознайомилися зі стародавньою святинею християнського світу; 2) провели творчу зустріч з краєзнавцем і екскурсоводом

Валерієм Лисенком «Від Михайлівської площі до Софії»; 3) відвідали фотовиставку «Дерев'яна сакральна архітектура Лівобережної України», що експонувалась у Державній науковій архітектурно-будівельній бібліотеці імені В. Г. Заболотного. Ознайомилися з унікальними світлинами 1920-30х років Стефана Таранушенка, що виконані на багатометрових полотнах, та з фотороботами Володимира Бикова; 4) здійснили туристичну подорож до Свято-Покровської церкви у селі Пархомівка Володарського району, що в Київській області.

Пізнавальною була екскурсія до Національного природничого музею НАН України, де учасників екскурсії зацікавили побут стародавніх скіфів, культура Трипілля та Ольвії.

Незабутньою була туристична поїздка до м. Переяслава-Хмельницького, де екскурсійна прогулянка Національним історико-етнографічним заповідником для відвідувачів набула особливого сенсу в їхньому духовному світогляді та розширила краєзнавчі знання.

В рамках діяльності бібліотеки університету окрему увагу приділяємо **інклюзивному туризму**, що розвивається у напрямках роботи Центру «Інклюзивного реабілітаційно-соціального туризму», заснованого на базі кафедри «Менеджменту туризму».

Студенти з інвалідністю протягом року залучались до участі у бібліотечних заходах: літературних читань, творчого фестивалю, літературно-мистецького свята. Виступали з рефератами, творчими роботами, виразно декламували вірші, отримували грамоти, разом із бібліотечними працівниками відвідували музеї. Щороку бібліотека бере участь у одному із засідань літературного клубу «Горлиця». Учасникам клубу, а саме особам з інвалідністю, була влаштована **презентація книжкової виставки**: «Повір у себе».

До XVI Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми навчання та виховання людей в інтегрованому освітньому середовищі у світлі реалізації Конвенції ООН про права інвалідів» була

представлена виставка-перегляд: «Інклюзивне навчання: здобутки, досвід, перспективи» (74 док.), відбувся перегляд експозиції приватного музею з реконструкції Трипільської кераміки «Дивосвіт Трипілля» Людмили Смолякової [5].

Стало доброю традицією, за сприяння кафедри «Менеджмент туризму» (завідувач кафедри Белоусова Н.В.), вивчати туристичні маршрути м. Києва і області. Бібліотечні працівники разом зі студентами з інвалідністю беруть участь у пізнавальних автобусних та пішохідних екскурсіях: «Княжий град Білгород», «Канівський круїз», «Голосіївське кільце монастирів», «Музей українського козацтва», «Музей фортифікації Києва» [4].

В роботі зі студентами-інвалідами ми дотримуємось головного принципу – забезпечення максимального рівня доступного середовища, щоб вони «мали доступ до таких культурних заходів чи послуг, як театри, музеї ... й туристичні послуги, а також найможливішою мірою мали доступ до пам'ятників і об'єктів, що мають національну і культурну значущість» [1].

Таким чином, бібліотека стала для студентів не лише місцем, де можна взяти книгу, а й місцем організованого туристичного дозвілля, що сприяє більш глибокому вивченню рідного краю та формуванню загальнолюдських цінностей.

Література:

1. Конвенція про права осіб з інвалідністю. Резолюція Генеральної Асамблеї ООН № 61/106, прийнята на шістдесят першій сесії ГА ООН. – Київ, 2017. – 64 с.;
2. Про Стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки: указ Президента України; стратегія від 13.10.2015 р. №580 // Офіційний вісник Президента України: інформаційний бюлетень / Держ. управління справами. – Київ, 2015. – №23 (329), 19 жовтня 2015. – С.19. – 24.;
3. Географія: Посилити краєзнавчу складову! : Громадянсько-патріотичне виховання під час уроків / Ж. Сташко // Краєзнавство. Географія. Туризм, 2017. – № 16 (885). – С.4 –5.;
4. Колесникова Н.П. Студенти. Університету «Україна» відвідали Шевченківські місця [Текст] / Н.П. Колесникова // Голос України. – 2017. – № 124 (6629). – С.9.;
5. Колесникова Н.П. Шляхами трипільського світу [Текст] / Н.П. Колесникова, // Університет «Україна». – 2017. – № 5–6 (161-182). – С.9.